

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ

የ1998 ዓ.ም. የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ሁኔታ

ጥናት የመጠይቅ ዕርማትና ኮድ አሰጣጥ መመሪያ

(Editing and Coding Manual)

**ሚያዝያ 1998
አዲስ አበባ**

ማውጫ

የ1998 የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ሁኔታ ጥናት የመጠይቅ ዕርማትና ኮድ አሰጣጥ መመሪያ.....	2
I. መግቢያ:-.....	2
II. አጠቃላይ መመሪያ:-.....	2
ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎች:-.....	3
ሊሆኑ የማይችሉና የማይመለሱ መልሶች:-	3
የሚቃረኑ መልሶች:-	3
ጽሁፉን ለማንበብ የሚያስችግሩ መልሶች:-	3
ከመመሪያ ውጭ ስለተሞሉ መልሶች/የይለፍ ትዕዛዞች ካልተከበሩ:-.....	4
በጽሑፍ የተሰጡ መልስና ኮድ አለመጣጣም:-	4
III. መጠይቆችን ማረም:-	6
ክፍል 1 የተመረጠው ቤተሰብ አድራሻ መለያ:-.....	6
ክፍል 2 ስለቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃ:-	7
ዓምድ 201-205.....	7
ዓምድ 206-207.....	8
ዓምድ 208-209.....	9
ዓምድ 210.....	12
ክፍል 3 ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሁኔታ	13
ዓምድ 301-302.....	13
ዓምድ 303-306.....	14
ዓምድ 307-308.....	15
ዓምድ 309-312	16
ዓምድ 313-316.....	17
ዓምድ 317-318.....	18
ዓምድ 319-320.....	19

ክፍል 4 ሥራ አጥነትና የሥራ አጠኝ ባህርይ.....	20
----------------------------------	----

ዓምድ 401-403.....	20
------------------	----

ዓምድ 404-408.....	21
------------------	----

ዓምድ 409-410.....	22
------------------	----

ክፍል 5 ያለፉት ወራት የሥራ ሁኔታ.....	23
-----------------------------	----

ዓምድ 501-504.....	23
------------------	----

ዓምድ 505-507.....	24
------------------	----

ዕዝል 1 መጠይቅ	25
------------------	----

የ1998 ዓ.ም. የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት

ሁኔታ ጥናት የመጠይቅ ዕርማትና ኮድ

አሰጣጥ መመሪያ

(Editing and Coding Manual)

I. መግቢያ

የሰው ኃይል ስታትስቲክስ መረጃዎች ለአንድ ሀገር የኢኮኖሚ፣ የማኅበራዊና የልማት ዕቅዶችን ለመንደፍ ስለአፈፃፀማቸው ለመከታተልና አስፈላጊ እርምጃዎችን ለመውሰድ መሠረታዊ በመሆናቸው በየወቅቱ መረጃዎች በመስኩ እንዲሰበሰቡ ያስፈልጋል። በዚህም መሠረት የማዕከላዊ ስታትስቲክስ ኤጀንሲ በሚያዚያ ወር 1998 ዓ.ም የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ሁኔታ ጥናት በማድረግ መረጃ ሰብስቧል። ጥናቱ ግቡን እንዲመታ አስተዋጽኦ ከሚያደርጉት ስራዎች መካከል አንደኛው ከመስክ የተሰበሰቡትን መረጃዎች በሚገባ አርምና ኮድስጥቶ ለሚቀጥለው የሥራ ክፍል/ዳታ ኢንትሪ/ ማስተላለፍ ነው።

ስለሆነም የኮድ አሰጣጥና ዕርማት የማድረግ ተግባር በጥንቃቄ መከናወን ይኖርበታል። በተለይም በዚህ ጥናት ከተካተቱት ክፍተኞች ቁጥር ያላቸው ጥያቄዎች፣ እነዚህም ጥያቄዎች እርስ በርስ ለማመሳከር ከሚፈጥረው ውስብስብ አሠራር አኳያ አራሚው የጥናቱ የመረጃ አሰባሰብ በቂ ዕውቀት ሊኖረው ይገባል። በተጨማሪ የሥራ ዓይነትና የድርጅት ዋና ምርት ወይም የአገልግሎት መረጃ ኮድ ሲደረግ በመጠይቁ የተሞሉትን መረጃዎች በጥሞናና በእርጋታ ማየትና መረዳትን ይጠይቃል። ስለሆነም በመጠይቁ እርማትና ኮድ መስጠት ሥራ የሚሳተፉ ሠራተኞች የጥናቱን ውጤት በማሻሻል ረገድ ከፍተኛ የሥራ ድረሻ የተጣለባቸው መሆኑን አውቀው የእርማትና ኮድ አሰጣጡን መመሪያ በደንብ መረዳት ይጠበቅባቸዋል።

II. አጠቃላይ መመሪያ

ሀ. ኤዲቲንግ:

ከልዩ ልዩ ጥናቶች የሚሰበሰቡትን መረጃዎች ኤዲት ማድረግ /ማረም/ የመረጃውን ጥራት ለመገምገምና እንደዚሁም ስህተቶችን፣ የሚቃረኑ መረጃዎችን፣ ሳይሞሉ የቀሩትን፣ ...ወዘተ በማረም የመረጃውን ጥራት ለማሻሻል ይረዳል።

ኤዲቲንግ ማለት የተሰበሰበውን መረጃ ሁኔታ በመመልከት በተሰጠው መመሪያ መሠረት አስፈላጊውን እርማት ማድረግ ነው። ኤዲተሩ /አራሚው/ ይህንን ሥራ በሚያከናውንበት ወቅት የመረጃ መሰብሰቢያው ፎርም /መጠይቅ/ ለመረጃ ሰብሳቢው በተዘጋጀው መመሪያ መሠረት መሞላቱን ማረጋገጥ ይገባዋል። ኤዲተሩ /አራሚው/ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል።

1. ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎች

በመጠይቁ ሳይሞሉ የቀሩትን መረጃዎች በመፈለግ መመሪያውን በመከተል አስፈላጊውን እርማት ማድረግ ነው። ሳይሞሉ በቀሩ መረጃዎች ፋንታ የሚሞላው መረጃ የሚገኘው ሌሎች የተሞሉ መረጃዎችን በማገናኘብና በመመርመር ነው። በተቻለ መጠን ለተዘለለና ሳይሞሉ ለቀሩ መረጃዎች በሙሉ አስፈላጊው እርማት ተደርጎ መሙላት የሚያስፈልግ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ሆኖም ሳይሞሉ ለቀሩት መረጃዎች በፎርም /መጠይቁ/ ከታዩት መረጃዎች አኳያ አመሳክሮና መርምሮ ለማረም የማይቻል ከሆነ በፈጠራ መሙላት ስለማይገባ ሳይሆን ዓምዱን ባደውን መተው ይመረጣል። የዚህ ዓይነት ሁኔታ ኮድ ሲደረግ ላልታወቀ መልስ የሚሰጠው ኮድ ይሰጠዋል ማለት ነው።

2. ሊሆኑ የማይችሉና የማይመስሉ መልሶች

ሊሆኑ የማይችሉ መልሶችና የማይመስሉ መልሶችን በእርማት ጊዜ ማስወገድ ያስፈልጋል። ሊሆኑ የማይችሉ መልሶች በመመሪያው ከተሰጠው ውጭ የተመለሱ መልሶች ሊሆኑ ለምሳሌ፤ ባለፈው ዓመት ለስንት ቀናት ሠሩ? የሚል ጥያቄ ቢኖርና በዓምዱ የሰፈረው ቀናት ብዛት ከ7 ቀን በላይ ከሆነ ይህ ሊሆን የማይችል መልስ በመሆኑ መታረም አለበት። የማይመስሉ መልሶችን በተመለከተ የጋብቻ ሁኔታን እንደ ምሳሌ ብንወስድ የአንድ ሰው የጋብቻ ሁኔታ፤

1/ ፈጽሞ ያላገባ/ያላገባች

2/ ያገባ/ያገባች

3/ ባል/ሚስት የሞተባት/የሞተችበት

4/ የተፋታ/የተፋታች

5/ የተለያዩ

ሲሆን ይህም መረጃ የሚሞላው ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆኑ ለቤተሰብ አባላት በሙሉ ነው። ለአንድ ዕድሜው 11 ዓመት ለሆነ ልጅ የጋብቻ ሁኔታ "ሚስት የሞተችበት" ተብሎ ቢሞላ በዚህ ዕድሜው አግብቶ ሚስቱ ልትሞትበት ስለማይችል መልስ ሊሆን የማይችል በመሆኑ መታረም አለበት። እርስ በእርሳቸው የሚቃረኑ መልሶች ተመዝግበው ሲገኙ ከቀሩት ዓምዶች ጋር በማገናኘብ መረጃው ይታረማል።

3. የሚቃረኑ መልሶች በተለያዩ ዓምድ ላይ የተሞሉ መረጃዎች ለምሳሌ በዓምድ 206 እና 207 ላይ

ስለትምህርት የተሞላው መረጃ መልስ ሰጪው በአዲሱ የትምህርት ሥርዓት 10ኛ ክፍልን እንዲሁም በቀድሞ 12ኛን እንኳ ያልጨረሰ ቢሆንና በዓምድ 209 ላይ የስልጠናው ዓይነት ኘሮፌሽናል ቢሆን የሚቃረኑ ስለሆኑ ማረም ተገቢ ነው። የሚቃረኑ መልሶች የሚባሉት ከሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ መልሶች ሳይዛመዱ ሲቀሩ ነው።

4 ጽሁፉን ለማንበብ የሚያስችግሩ መልሶች

በትክክልና በደንብ የማይነበቡ መልሶችን ማረምና ማስተካከል ያስፈልጋል። በተጨማሪም እርማቱ በሚደረግበት ወቅት የሚፃፉ ጽሁፎች ሁሉ በደንብና በቀላሉ የሚነበቡ መሆናቸውን መገንዘብ ያስፈልጋል።

5. ከመመሪያ ውጭ ስለተሞሉ መልሶች /የይለፍ ትዕዛዞች ካልተከበሩ/

ለምሳሌ ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም በቤተሰብ ድርጅት ውስጥ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ተሰማርተው ነበርን ? ተብለው ለተጠየቁት መልስ "የለም" ብለው ኮድ "2" ለተሞላላቸው በሚቀጥለው ዓመድ የሥራ ሰዓት ተሞልቶ ከተገኘ የነዚህ ዓመዶች መልስ የሚቃረኑ መልሶች ናቸው፡፡ ይህም ማለት በሰዓት ውስጥ ምንም ሥራ ያልሰራን ሰው ስንት የሥራ ሰዓቶች ሠራህ ብሎ መጠየቅ አስፈላጊ አይደለም፡፡ ነገር ግን በመጀመሪያው ዓመድ ላይ የተሞላው ኮድ "2" የለም የሚለውን ስህተት ሊሆን ስለሚችል ተከታታይ ዓመዶችን መርምሮ ማየት አስፈላጊ ይሆናል፡፡

በዚህ ጥናት ከመመሪያ ውጭ የተሞሉ መረጃዎች ሊያጋጥሙ ስለሚችሉ ክፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ ለምሳሌ የስልጠናና የጋብቻ ሁኔታ የሚጠየቀው ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ብቻ ነው፡፡ ስለዚህ ዕድሜው 9 ዓመት ለሆነው ህፃን የስልጠናና የጋብቻ ሁኔታ ተሞልቶለት ቢገኝ ምንም እንኳ ዕድሜያቸው 9 ዓመትና በታች የሆኑ ህፃናት መመሪያው ዕድሜያቸው 10 ዓመት እስካልሞላ ድረስ ስለስልጠና ጋብቻ ሁኔታ የሚያመለክቱ መረጃዎች እንደማይጠበቅባቸው ስለሚገልጽ የተሞላው መረጃ ከመመሪያ ውጭ ስለሆነ መሠረዝ ይኖርበታል፡፡ በተጨማሪም የዓመዶችን ቅደም ተከተል ለማመልከት መረጃዎች ሲሞሉ ከየትኛው ዓመድ ወደ የትኛው ማለፍ እንደሚገባ በመጠይቁ ላይ በግልጽ ተመልክቷል፡፡ ስለሆነም መረጃዎች ይህንኑ ተከትለው መሞላት ስለሚገባቸው በመጠይቁ ላይ በተመለከተው መሠረት ያልተሞሉ መረጃዎች ከተገኙ መታረም ይኖርባቸዋል፡፡ ለምሳሌ በዓመድ 205 እድሜው ከ 10 ዓመት በታች እና ከ 5 ዓመት ባለይ የተሞላለት ሰው ከዓመድ 208 እስከ ዓመድ 507 ያሉት ጥያቄዎች በሠረዝ መታለፍ ይኖርባቸዋል፡፡ ነገር ግን እነዚህ ዓመዶች ተሞልተው ከተገኙ ሌሎች ዓመዶችን በማገናዘብ ማስተካከልና ማረም ያስፈልጋል፡፡

6. በጽሑፍ የተሰጠ መልስና ኮድ አለመጣጣም

በመጠይቁና በመመሪያው ውስጥ በግልጽ እንደተመለከተው ለአሠራር ያመች ዘንድ መረጃዎች በኮድ ብቻ (ከጥቂት ዓመዶች በስተቀር) እንዲገለጽ ተደርጓል፡፡ ሆኖም አንዳንድ መረጃ ሰብሳቢዎች በስህተት መልሶቹን በቃላትና በኮድ ሊመዘገቡ ይችላሉ፡፡ ይህ አሠራር በተለይ መረጃዎች በኮምፒውተር በሚቀነባበሩበት ወቅት ችግር ስለሚፈጥሩ በቃላት የተመዘገቡትን መረጃዎች ከሚጣጣመው ኮድ ጋር ተገናዝቦ መሞላት ይገባዋል፡፡ ስለዚህ በጽሑፍና በኮድ የተሰጠው መልስ ሲለያይ ሌሎች ተዛማጅ ዓመዶችን መመልከት ተገቢውን እርማት ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ የ1998 ዓ.ም. የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ወቅት ጥናት የኤዲቲንግ ኮዲንግ ክፍል አስተያየት መከታተያ ቅጽ በዝርዝር የተገለጠ መሆኑ ይታወቅ፡፡

ለ. ኮዲንግ፡-

ኮዲንግ ማለት በፎርም የተሰጡትን መልሶች ወደ አህዝ መለወጥ ነው፡፡ ይህም አህዝ በቀላሉ መረጃውን በኮምፒውተር ለማቀነባበር ይረዳል፡፡ የእርማትና (Editing) የኮድ የማድረግ ተግባር በማጣመር ይካሄዳል፡፡ በዚህ ፎርም የተሞሉት መረጃዎች በአብዛኛው አስቀድመው ኮድ ተደርገዋል፡፡ ለምሳሌ ጾታ፣ ዕድሜ፣ የጋብቻ ሁኔታ፣ ...ወዘተ ናቸው፡፡ ለነዚህ መልሶች የእርማት ተግባር ለማከናወን ኮዶቹ በመመሪያው መሠረት መሞላታቸውን ማረጋገጥ ብቻ ነው፡፡

እንደ አዲስ ኮድ መደረግ ያለባቸው መልሶች ደግሞ በክፍል 1 የተገለፁት የአካባቢ መለያ መልሶች ናቸው። እነዚህን መልሶች ኮድ ለማድረግ የሚረዱ የኮድ ዝርዝር ይሰጣል። ይህ የኤዲቲንግ ኮዲንግ መመሪያም የአሠራሩን ሁኔታና ዘዴ የሚገልጽ ጽሁፍ ነው።

- የእርማቱና ኮድ አሰጣጡ ሥራ መከናወን ያለበት ለዚሁ በተዘጋጀው መመሪያ መሠረት መሆን እንዳለበት ማስታወስ ይገባል። አንዳንድ በዚህ መመሪያ ውስጥ ያልተጠቀሱ ነገሮች ሲያጋጥሙ ጥያቄዎቹን ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ በማቅረብ መፍትሔ እንዲሰጠው ማድረግ ያስፈልጋል።
- ሥራውን ለማከናወን መነሻው በመስክ የተሞላው መረጃ ስለሆነ አስቀድሞ እያንዳንዱ መጠይቅ መሞላቱንና ተሟልቶ መምጣቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በአንድ ቆጠራ ቦታ ለ30 ቤተሰቦች መረጃ ተሞልቶአል። ለእያንዳንዱ ቤተሰብም አንድ ባለ 3 ገጽ /A3 Size/ መጠይቅ የተሞላ ሲሆን፣ ተጨማሪ መጠይቅም ተሞልቶላቸው ከሆነ ሁለት ባለ 3 ገጽ መሆኑን መረዳት ተገቢ ነው። ከዚህም ሌላ አንዳንድ በመረጃው አሰባሰብ ጊዜ ያጋጠሙትን ሁኔታዎች የሚያብራሩና ከመጠይቁ ጋር ተያይዘው የመጡ አስተያየቶችን በሚገባ መያያዣቸው ማረጋገጥ ያስፈልጋል።
- እርማት በሚደረግበትና ኮድ በሚሰጥበት ጊዜ ሁሉ ሥራው ከሚመለከተው ኃላፊ ካልታዘዘ በስተቀር ማንኛውም በመረጃ ሰብሳቢው የሰፈረው ነገር መፋቅ/መጥፋት የለበትም። መረጃውን እርማት የሚያደርግበት ከሆነ ካሰፈረው መረጃ አጠገብ መረጃው ከተባራበት ቀለም በተለየ ቀለም እርማቱ ይደረጋል።

III መጠይቆችን ማረም

ክፍል 1:- የተመረጠው ቤተሰብ አድራሻ መለያ

ከዓምድ 101 እስከ ዓምድ 108 ያለውን የክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ከተማ፣ ከፍተኛ/ወረዳ/ክ/ከተማ ቀበሌ ስሞች በመጠይቁ ሽፋን ገጽ ላይ እና በየመጠይቆቹ አናት ላይ ተሞልተዋል። እነዚህ ክልል እስከ ቀበሌ ላሉት ዓምዶች ካርድ ኮሎምቶች መስክ ላይ የተሞሉ ስለሆነ፣ በተለይ ተዘጋጅቶ የቀረበውን የአካባቢ መለያ ኮድ መጽሐፍ በመጠቀም ካርድ ኮሎምቶች በትክክል ተሞልተው መምጣታቸው ማረጋገጥ ያስፈልጋል። የቆጠራ ቦታ ኮድ በትክክል መሠጠቱን ማገናዘብ ያስፈልጋል። እንዲሁም ጥናቱ የተካሄደበት የቅ/ጽ/ቤት ስምና ኮድ ካርድ ኮሎም መሞላት አለባቸው።

ዓምድ 101-103 :- ክልል፣ዞን፣ወረዳ:- ጥናቱ የሚካሄደበት ክልል፣ዞንና ወረዳ ስም ና ኮድ በዓምዱ በተሰጠው ቦታ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ አለበት።

ዓምድ 104 :- ከተማ:- ከከተማው ጥናት የተመረጠው የከተማ ስም በተሰጠው ቦታ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ኮዱ ደግሞ በካርድ ኮሎምቶች ይሞላል። በካርድ ኮሎምቶች /Area Code Book/ ተስማሚው ኮድ መስጠቱ ይረጋገጣል።

ዓምድ 105:- ከፍተኛ/ ወረዳ/:- ጥናቱ በከተማ የተካሄደ ስለሆነ የከፍተኛው/የወረዳ የክ/ከተማው ስም ፣ በዓምዱ በተሰጠው ባዶ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 106:- ቀበሌ:- በከተማው ውስጥ ቀበሌው የሚጠራበት ስም/ቁጥር በተሰጠው ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ እና በካርድ ኮሎምቶች ደግሞ የቀበሌው ኮድ ከአካባቢው መለያ ኮድ በመጠቀም በካርድ ኮሎምቶች /Area Code Book/ ተስማሚው ኮድ መስጠቱ ይረጋገጣል።

ዓምድ 107:- የቆጠራ ቦታ:- የቆጠራ ቦታ ኮድ በካርድ ኮሎምቶች በትክክል መሞላቱን ማጠቃለያ ያስፈልጋል። ለከተማ የቆ.ቦታ በሦስት ዲጂት /Digit/ መሞላቱን ማየት ያስፈልጋል።

ዓምድ 108:- የተመረጠው ቤተሰብ የምርጫ ተራ ቁጥር:- በአንድ የቆጠራ ቦታ በጥናቱ የሚመረጡ ቤተሰቦች በጠቅላላ ብዛት 30 ነው። ስለሆነም በዚህ ዓምድ ባሉት በካርድ ኮሎም የተሞሉት ቁጥሮች ከ01-30 መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 109:- የቤተሰብ ኃላፊ ሙሉ ስም :- በዚህ ዓምድ የቤተሰቡ ኃላፊ ሙሉ ስም መፃፉን እንዲሁም በክፍል 2 ዓምድ 202 በመጀመሪያ ተራ ቁጥር ላይ መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ይህ ባይሆን ግን ከተቆጣጣሪው በሚሰጠው መመሪያ መሠረት ማስተካከል ያስፈልጋል።

ዓምድ 110:- ቅ/ጽ/ቤት
በዚህ ዓምድ የቅ/ጽ/ቤቱ ሥም በዓምዱ በተሰጠው ቦታ ተሞልቶ ለቅ/ጽ/ቤቱ የተሰጠው መለያ ኮድ ደግሞ ከዓምዱ ሥር ባሉት ሁለት ካርድ ኮሎምቶች ይሞላል።

ዓምድ 111:- የቆጠራ ቦታ ተከታታይ ተራ ቁጥር

ከተዘጋጀው ኮድ መጽሐፍ /Code Book/ ለዚህ ቆጠራ ቦታ የተዘጋጀው ኮድ በሦስቱ ካርድ ኮሎምቶች ይሞላል።

ዓምድ 112:- የቀጠለ መጠይቅ አለ?

ከተሞላው መጠይቅ በተጨማሪ የቀጠለ ወይም የተጨመረ መጠይቅ መኖሩንና አለመኖሩን የሚረጋገጥበት ስለሆነ መጠይቁ ታርሞ ከማለቁ በፊት በጥንቃቄ መታየት ይኖርበታል። የተሞላውን ኮድ ምልክት መሠረት በማድረግ የቀጠለ መጠይቅ አለመኖሩን ማጣራትና ተገቢውን እርማት ማድረግ ተገቢ ነው። የቀጠለ መጠይቅ ካለ ከዋናው መጠይቅ ጋር እንደአመቺነቱ በስቴፕ ለር መያያዝ ይኖርበታል።

ክፍል 2፡ ስለቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃ

ከዓምድ 201-205 ለሁሉም የቤተሰብ አባላት የሚጠየቁ ጥያቄዎች

ዓምድ 201፡- ተራ ቁጥር፡-

ይህ ከ01 በመጀመር በተከታታይ ቁጥር የተሰጠበት ስለሆነ ምንም አይነትም፡፡

ሆኖም የቤተሰብ አባላት ከ11 በላይ በመሆናቸው በተጨማሪነት ጥቅም ላይ የዋለ መጠይቅ መኖሩ ከተረጋገጠ እና ተራ ቁጥሮች በመስክ ላይ ካልተስተካከሉ አራሚው በተጨማሪ መጠይቅ ላይ « 01» ወደ «12»፣ «02» ወደ «13» በመቀየር ማረም ይኖርበታል፡፡

ዓምድ 202፡- የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስም፡-

የቤተሰብ አባላት ስም የሰፈረበት ዓምድ ስለሆነ ምንም ዓይነት እርማት አይደረግበትም፡፡

ዓምድ 203፡- ከቤተሰብ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና፡- በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ንዑስ ዓምድ መረጃ ሰብ

ሳቢው መሙላት ያለበት የኮድ ቁጥሮች ከ0-8 ያሉ ብቻ ናቸው፡፡ አባላቱ ከቤተሰብ ኃላፊ ጋር ያላቸውን ዝምድና የሚገልጽበት ኮዶች እና የተሰጠው መግለጫና ኮድ ትክክል መሆኑን ማረጋገጥ እና የማይቀመጥ ከሆነ ኮዱን ማስተካከል ያስፈልጋል፡፡ የኮዶች ዝርዝርና መግለጫቸው ከጥያቄው ሥር ይገኛል፡፡

ዓምድ 204፡- ጾታ፡- በዚህ ዓምድ ባለው ክፍት ቦታ መታየት ያለባቸው 1 ወይም 2 ብቻ ናቸው፡፡ ስለ ኮዱ

ትክክለኛነት በዓምዱ ሥር በተሰጠው ቦታ የሰፈረውን የጾታ መለያ ማየት ያስፈልጋል፡፡ ሆኖም መረጃ ሰብሳቢው በስህተት ኮድ ሳይሰጥ ቢቀር ተቆጣጣሪውን በማመከር የግለሰቡን ጾታ ከልዩ ልዩ ሁኔታዎች ጋር በማገናዘብ መሞላት ይኖርበታል፡፡ ኮድ 9 አይፈቀድም የታ ካልተፃፈ ስም ታይቶ ይሞላል፡፡

ዓምድ 205፡- ዕድሜ፡- ይህ ዓምድ መስክ ላይ ተሞልቶ የሚመጣ ነው፡፡ ሆኖም በዚህ ዓምድ ባሉት ንዑስ ዓ

ምዶች ከ97 በላይ ቁጥር መታየት የለበትም ከ97 በላይ የሆነ ቁጥር ከታየ 97 ተብሎ መስተካከል ይኖርበታል፡፡ ኮድ 99 አይፈቀድም ዕድሜ ካልተፃፈ ዝምድናና የልጆች ዕድሜ፣ የባል ዕድሜ ታይቶ በግምት ይሞላል፡፡ በተጨማሪም የዕድሜ መረጃ ካለተሞላ የቤተሰብ አመዘጋገብ ቅደምተከተልና በዕድሜ ከተገደቡ ዓምዶች ለግለሰቡ የተሞሉ መረጃዎችን በማመሳከር መረጃውን ለመሙላት ይሞክር፡፡ ይኸውም ሲሆን ከተቆጣጣሪው ጋር በመመከር የሚፈጸም ይሆናል፡፡

ዓምድ 206-207- የትምህርት ሁኔታ (ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑ ብቻ)

እነዚህ ዓምዶች የሚሞሉት ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው ብቻ ስለሆነ ከ5 ዓመት በታች ለሆነ

ልጅ መረጃ ተሞልቶ ከመጣ ስህተት ስለሆነ ለሚመለከታቸው ተቆጣጣሪ በማሳወቅ መረጃውን መሰረዝ ያስፈልጋል። በአንፃሩም ከ5 ዓመት በላይ የሆነ ግለሰብ መረጃ ሳይሞላለት ከመጣ ከሚመለከተው ተቆጣጣሪ በማሳየት ተገቢውን ኮድ መሙላት ተገቢ ነው።

ዓምድ 206:- ማንበብና መጻፍ ይችላሉ ?

ይህ ዓምድ 5 ዓመትና በላይ የሆኑት የቤተሰቡ አባላት ማንበብና መጻፍ መቻላቸው ተጠይቆ «አዎን» ለመለሱ ኮድ 1 «የለም» ለመለሱ ደግሞ ኮድ 2 የተሞላበት ነው። ስለዚህ በካርድ ኮሌሙ ውስጥ ተሞልተው የሚመጡት ቁጥሮች ከ1 ወይም ከ2 ውጭ መሆን የለባቸውም። ይህ ዓምድ ሳይሞላ ከመጣ በሚቀጥለው ዓምድ (ዓምድ 207) ላይ ከተሞላው መረጃ በመነሳት ማስተካከል ስለሚቻል ኤዲተሩ ለተቆጣጣሪው ማማከር አለበት።

ዓምድ 207:- የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል ስነተኛ ነው?

በመጀመሪያ በዚህ ዓምድ መረጃ የሚሞላው በዓምድ 206 ኮድ 1 ለተሞላላቸው ማለትም ማንበብና መጻፍ ለሚችሉ ግለሰቦች ብቻ ስለሆነ በዓምድ 206 ኮድ 2 ለተሞላላቸው በዚህ ዓምድ ምንም ዓይነት መረጃ እንዳልተሞላ ማረጋገጥ ተሞልቶም ከመጣ ከሚመለከተው ተቆጣጣሪ ጋር በመመካከር መረጃውን መሰረዝ እንደሚያስፈልግ መገንዘብ ያስፈልጋል። ቀጥሎም ከላይ ባለው ሰፋ ባለ ክፍት ቦታ የተጻፈው መረጃ ከሥር በካርድ ኮሌሙ ውስጥ ከተፃፈው ኮድ ጋር መጣጣማቸውን ማገናዘብ ተገቢ ነው። ለዚህም በሽፋን ገጹ ላይ ያሉትን ኮዶች መመልከት ያስፈልጋል።

ለአምድ 207 የሚያገለግል	
የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል	
ኮድ	የክፍል ደረጃ
01.	አንደኛ ክፍል
02.	ሁለተኛ ክፍል
03.	ሶስተኛ ክፍል
04.	አራተኛ ክፍል
05.	አምስተኛ ክፍል
06.	ስድተኛ ክፍል
07.	ሰባተኛ ክፍል
08.	ስምተኛ ክፍል
09.	ዘጠነኛ በቀድሞ
10.	አሥረኛ በቀድሞ
11.	አስራ አንደኛ በቀድሞ
12.	አስራ ሁለተኛ ቀድሞ
13.	ዘጠነኛ በአዲሱ
14.	አስረኛ በአዲሱ
15.	አስራ አንደኛ /preparatory
16.	አስራ ሁለተኛ/ preparatory
17.	10+1/በአዲሱ የሙያ /የጨረሱ
18.	10+2/በአዲሱ የሙያ /የጨረሱ
19.	10+2 ያልጨረሱ
20.	ሰርተፊኬት
22.	ዲግሪ ያልጨረሱ
24.	ዲግሪ የጨረሱ
25.	ከዲግሪ በላይ
95.	መሠረተ ትምህርት
96.	መደበኛ ያልሆኑ

ዓምድ 208-209:- የሥልጠና ሁኔታ (ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆኑ ብቻ)

ከዚህ ዓምድ በኋላ ያሉት ተከታታይ ዓምዶች የሚመለከታቸው ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆኑ ግለሰቦች ብቻ ስለሆነ ከ10 ዓመት በታች ለሆነው የቤተሰብ አባል መረጃ ተሞልቶ አለመምጣቱንና በስህተት ተሞልቶም ከመጣ ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ አሳይቶ መረጃውን መሰረዝ ያስፈልጋል፡፡ በአንፃሩም ከ10 ዓመት በላይ ለሆነው ግለሰብ መረጃ ተሞልቶ መምጣት ሲገባው ሳይሞላ ከመጣ ለተቆጣጣሪ ማሳየትና ተገቢው ኮድ እንዲሞላ ማድረግ ያሻል፡፡

ዓምድ 208:- የሙያ (ሽኬሽናል/ቴክኒካል) ሥልጠና ወስደውና አጠናቀው የምስክር ወረቀት ወይም ከዛ በላይ አግኝተዋል?

በዚህ ዓምድ በሚገኘው ካርድ ኮለም አዎን ለመለሱ ኮድ 1፣ የለም ለመለሱ ደግሞ ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡ በተጨማሪም በዚህ ዓምድ የለም መልሱ ኮድ 2 የተሞላላቸው የሚቀጥለው ዓምድ ማለትም ዓምድ 209 ሳይሞላ በሰረዝ ታልፈው ወደ ዓምድ 210 መሸጋገራቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ነው፡፡ በሌላ መልኩ ደግሞ በዓምድ 207 ላይ ሠርተፊኬት፣ዲግሎማ የጨረሱ፣ዲግሪ እንዲሁም ዲግሪና ከዚያ በላይ ተሞልቶ ከሆነ በዚህም ዓምድ የግድ ተሞልቶ መምጣት ስለሚኖርበት በዚህ ሁኔታ መሞላቱን ማየት ያሻል፡፡ ይህ ዓምድ ሳይሞላ ከመጣ በዓምድ 207 ላይ ከተሞላው መረጃ ጋር በማገናዘብ መመላት ይቻላል፡፡ ይህም ሲደረግ ተቆጣጣሪው ማየት አለበት፡፡

ዓምድ 209፡- የሰለጠኑበት የሙያ (ሾኬሽናል/ቴክኒካል) ዓይነት ምንድን ነው?

በዓምድ 208 የሰለጠኑበት የሙያ (ሾኬሽናል/ቴክኒካል) ሥልጠና ወስጂና አጠናቅቄ የምስክር ወረቀት ወይም ምክዛ በላይ አግኝቼአለሁ ብለው መልሰው ኮድ 1 የተሞላላቸው በዚህ ዓምድ የሰለጠኑበት የሙያ (ሾኬሽናል/ቴክኒካል) ዓይነትና ተገቢው ኮድ በካርድ ኮለሙ መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። የሙያ ዓይነቶቹንና ተገቢውን ኮድ ለማገናዘብ ከታች የቀረበውን ዝርዝር ይመልከቱ።

01 (ሀ) ፕሮፌሽናልና፣ መለስተኛ ፕሮፌሽናል፣
ግብርና ሳይንስ
እርሻ ኢኮኖሚክስ፣ እርሻ ምህንድስና፣ እርሻ
ኤክስቴንሽን ፣ የእንሰሳት ሳይንስ የስኬል ጥበቃ፣
አጠቃላይ እርሻ፣ የደረቅ አካባቢ አፅዋት የእንሰሳት፣
ግጥሽ ሳይንስ፣ ፖስት ሃርቨስት ቴክኖሎጂ፣
የእንሰሳት ፕሮዳክሽን
02 ውሀና አፈር ጥበቃ፣
03 ደን ሳይንስ፣
04 አጠቃላይ ሕክምና
አፕቶሞሎጂ፣ ፓቶሎጂ፣ ኢንተርሽናል ሜድስን፣
ጋይናኮሎጂ፣ ሰርጀሪ ፣ ኢንስቲቲዩሎጂ፣

05 ሜዲካል ላብራቶሪ/ራዲዮሎጂ/
ፋርማሲ/ፋርማሲ ቴክኒሽያን/
ሳኒተር ሳይንስ
06 ክሊኒካል ሳይንስ/ነርቪንግ
07 ፓብሊክ ሄልዝ ነርስ ጤና መኮንን፣ የአካባቢ ጤና ፣
08 ፓስት ሄልዝ ኦፊሰር
09 ፐርሶኔልና ቢዝነስ ማኔጅመንት
10 ኢኮኖሚክስ
11 ሂሳብ አደያዝ /ACCOUNTING/
12 ሴክሬቲሪያል ሳይንስ
13 ባንክና ፋይናንስ
14 ሕግ
15 ስነጽሑፍና ቋንቋ የኢትዮጵያ የውጭ ቋንቋዎች
16 ስነፅሑፍ/
ሥነኪነት
17 ኢዱኬሽን ፔዳጎጂ
18 መምህርነት፣ ካሪኩለም ኢንስትራክሽን፣
ኢዱኬሽን አድሚኒስትሬሽን ፣
የጉልማሶች ትምህርት
19 ጂኦግራፊ
20 ታሪክ
21 ፖለቲካ ሳይንስ
22 ሶሲዮሎጂያል አንትሮፖሎጂ
23 ስነልቦና /ሳይኮሎጂ/
24 ሲቪል መሃንዲስ/ህንፃ መሃንዲስ/
25 መካኒካል መሃንዲስ
26 ኤሌክትሪካል መሃንዲስ
27 ኢንዱስትሪያል ምህንድስና
28 የማዘጋጃ ቤት ምህንድስና/አርክቴክቸር
29 ሌሎች ምህንድስናዎች
ድራይባንድ ባዩዲዲኒስቲክ፣
ሃይድሮሊክስ፣ የመስኖ ምህንድስና
30 አውቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ
31 ኮንስትራክሽን ቴክኖሎጂ
32 ድራፍቲንግ ቴክኖሎጂ
33 ማኒፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ
34 የብረታ ብረት ቴክኖሎጂ
35 የእንሰሳት ጤና አጠባበቅ (የክብት ሕክምና)

36 ኮሙኒኬሽን
37 ፓወርና የመሳሰሉት
ኢንስትሩመንቲሽን ፣
ኤሌክትሪካል ፓወር፣ ሜካኒካል ፓወር፣
ማኒፋክቸሪንግ ፓወር፣
38 ባዮሎጂ (ስነ ሕይወት)
39 ኬሚስትሪ
40 ጂኦሎጂ
41 ፊዚክስ
42 ማቲማቲክስ
43 ስታቲስቲክስ
44 ዲሞክራሪ

45 የኮምፒውተር ሳይንስ/ኢንፎርሜሽን
ሳይንስ
46 ጤናና የአካል ማሰልጠኛ ትምህርት
47 ሌላ ፕሮፌሽናልና መለስተኛ
ፕሮፌሽናል /ይገለጽ/

(ለ) የሙያና ቴክኒክ፣
48 የባልትና ሳይንስ
49 የቆዳ ሥራዎች ሥልጠና
50 የውበት ሥራዎች ሥልጠና
51 የቪድዮ ፎቶግራፍ ቀረጻ ሥልጠና
52 ሽክላ ስራ
53 ሽመና
54 እንጨት ሥራ /የአናጢነት ስልጠናን
ይጨምራል/
55 ኤሌክትሪክ ሥራ
56 ብረታ ብረት ብዩዳና ቅጥቀጣ
57 መካኒክ /የመኪና/ የሞተር ሳይክል/
የአውሮፕላን ጥገናን ይጨምራል/
ግንባታነት
58 ታይፕ
59 ልብስ ስፌት
60 ሹፌርነት
61 የልማት ተጠሪ /DA/
62 ልምድ አዋላጅ
63 ኮምፒውተር አጠቃቀም
64 በግብርና አነስተኛ ስልጠና ሙያ
65 /ከአጋርፋ፣ አርዳይታ፣ ባኮ፣
ሆቴልና ቱሪዝም
66 ፖሊስ
67 ውትድርና
68 ሌላ የሙያና ቴክኒክ /ይገለጽ/

ዓምድ 210:-

የጋብቻ ሁኔታ ?

ይህ ዓምድ እንደ «ሥልጠና ሁኔታ» የሚሞላው ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው የቤተሰቡ አባላት ብቻ ስለሆነ ከ10 ዓመት በታች ለሆኑ ግለሰቦች ሳይሞላ መምጣቱን፤ በስህተት ተሞልቶም ከመጣ ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ አሳይቶ መረጃውን መሰረዝ ያስፈልጋል። በአንፃሩም ከ10 ዓመት በላይ ለሆነው ግለሰብ መረጃ ተሞልቶ መምጣት ሲገባው ሳይሞላ ከመጣ ለተቆጣጣሪው ማሳየትና ተገቢው ኮድ እንዲሞላ ማድረግ ተገቢ ነው። በተጨማሪም በካርድ ኮለም ውስጥ ተሞልተው የመጡት ቁጥሮች ከኮድ 1-5 ከተዘረዘሩት ውጭ እንዳልሆነ ማየት ያስፈልጋል።

ክፍል 3:- ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሁኔታ

(ከዓምድ 301-320 ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው ብቻ)

ዓምድ 202:- መሉ ስም:- ይህ ዓምድ ከገጽ 1 ዓምድ 202 በቀጥታ የሚወራረስ ነው። ስለሆነም በዚህ ዓምድ የተዘረዘሩት የቤተሰብ አባላት ስም ዝርዝር በገጽ 1 ዓምድ 202 ከተዘረዘሩት ጋር አንድ ዓይነት መሆናቸውን ማመሳከር ያስፈልጋል። በተለይም የስሞች አመዘጋገብ በሁሉም ገጾች በተመሳሳይ ቅደም ተከተል መሆኑ መረጋገጥ አለበት። ይኸው የሚያስፈልገው መረጃ አግድም Key ስለሚደረግ የአንዱ መረጃ ለሌላው እንዳይፃፍ ነው።

ዓምድ 201:- የመስመር ቁጥር:- ቀድሞ የተሞላ ስለሆነ አይነካም።

ሆኖም የቤተሰብ አባላት ከ11 በላይ በመሆናቸው በተጨማሪነት ጥቅም ላይ የዋለ መጠይቅ መኖሩ ከተረጋገጠ እና ተራ ቁጥሮች በመስክ ላይ ካልተስተካከሉ አራሚው በተጨማሪ መጠይቅ ላይ «01» ወደ «12»፣ «02» ወደ «13» በመቀየር ማረም ይኖርበታል።

ዓምድ 301 ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም በቤተሰብ ድርጅት ውስጥ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ተሰማርተው ነበርን ?

ይህ ጥያቄ ከዚህ በኋላ ለሚመጡ ጥያቄዎችና ክፍሎች መነሻና መሠረታዊ ጥያቄ ስለሆነ በጥንቃቄ መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ስለሆነም ከላይ ከተዘረዘሩት ምርታማ ሥራዎች ቢያንስ በአንዱ ለተሰማራ የቤተሰብ አባል የሰራው **የስራ ዓይነት ተፅፎ** አዎን» የሚለው ኮድ 1 መሞላቱን በአንፃሩም በአንዱም እንኳን ላልተሰማራ «የለም» የሚለው ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ስለዚህ በካርድ ኮላሞቹ ውስጥ መታየት የሚገባቸው ኮድ 1 ወይም ኮድ 2 ብቻ መሆን አለባቸው። በተጨማሪም «የለም» መልሰው ኮድ 2 የተሞላላቸው ቀጣዩን ዓምዶች ከ302-304 ላይሞላላቸው ወደ ዓምድ 305 መሸጋገራቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 302 : የምሣና የጉዞ ሰዓትን ሳይጨምር ባለፉት 7 ቀናት በሰሩዋቸው በሁሉም ምርታማ ሥራዎች ለስንት ሰዓት ሰርተዋል ? የትርፍ ሰዓትን ያጠቃልላል።

ይህ ዓምድ በእያንዳንዱ ቀን የተሰራ የሥራ ሰዓት መጠን በተለየ ማስታወሻ ከተያዘ በኋላ ወደዚህ የተመዘገበበት ነው። እንደ ዓምድ 301 ሁሉ ይህም ዓምድ መሠረታዊ ነው። ምክንያቱም በሳምንት ውስጥ በሠሩት የሥራ ሰዓት መጠን ላይ ተመርኩዘን የቤተሰብ አባላትን ሥራ ያላቸው፣ ሥራ አጥ ወይም ከሁሉም ውጭ ለመከፋፈል ስለሚረዱ ነው። ስለዚህ በዚህ ዓምድ ያሉት መረጃዎች በጥንቃቄ መሞላታቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። እንዲሁም ክፍልፋይ ሰዓቶች ተጠጋግተው በሙሉ ቁጥር መጻፍ አለባቸው። «የሳምንቱ ምርታማ ስራ ሰዓት በሚለው ንዑስ አምድ ውስጥ ተሞልቶ የመጣው ቁጥርና «97» እና ከዛ በላይ ከሆነ በዚሁ ዓምድ ሥር መታየት ያለበት ቁጥር «97» ነው።

ይህ ካልሆነ ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ በማሳየት መረጃውን ማስተካከል ያስፈልጋል። በተቻለ መጠ

ን በነዚህ ዓምዶች ኮድ 99 እንዳይሰፍር ይፈለጋል። ምክንያቱም በአንድ ቦታ እንኳን ኮድ 9 ካለ ድምሩ (በታቡሌሽን) ወቅት 99 ስለሚደረግ ነው።

ዓምድ 303:- ባለፋት 7 ቀናት ለዋነኛ ስራዎ ምን ያህል ሰዓት አዉለዋል?

ይህ አምድ የአምድ 302 ንዑስ ክፍል ነው። ምክንያቱም በዚህ አምድ የሚሞለዉ ቁጥር ከአምድ 302 መብለጥ የለበትም። በዚህ አምድ የሚሞለዉ ለዋነኛ ስራዎ ማለትም በአምድ 302 ከተመዘጋበዉ ከጠቅላላዉ ሰዓቶች ለዋነኛ ስራዎ የወሰደዉን ረዥሙን ሰዓት ነዉ። በዚህ አምድ የሚታየዉ ቁጥር ከአምድ 302 ማነስ ወይም እኩል መሆኑን ማራጋጋጥ ያሻል።

ዓምድ 304:- ባለፋት 7 ቀናት ለተጨማሪ ስራዎችዎ ምን ያህል ሰዓት አዉለዋል?

በዚህ አምድ የሚሞለዉ ቁጥር ከአምድ 302 መብለጥ የለበትም። በዚህ አምድ የሚሞለዉ ለተጨማሪ ስራዎችዎ ማለትም በአምድ 302 ከተመዘጋበዉ ከጠቅላላዉ ሰዓቶች ለተጨማሪ ስራዎችዎ የወሰደዉን ሰዓት/ቶች ነዉ/ናቸዉ። በዚህ አምድ የሚታየዉ ቁጥር ከአምድ 303 ሊበልጥ ወይም እኩል ወይም ሊያንስ ይችላል አንጅ ከአምድ 302 ሊበልጥ አይችልም። ተጨማሪ ስራ እያላቸዉ ላልሰሩ ኮድ :00: ሲሞላ ኮድ:98: ተጨማሪ ስራ ለሌላቸዉ ይሆናል።

ዓምድ 305:- ባለፋት 7 ቀናት በምርታማ ስራ የሰሩት የስራ ሰዓት ድምር ስንት ነው?

ይህ አምድ በአምድ 302 ላይ የተመሠረተ ሲሆን ለዚህ ጥያቄ በመጠይቁ ላይ የቀረቡት አማራጮች 2 ሲሆኑ እነዚህም ኮድ2 4 ሰዓትና በላይ፤ ኮድ 1. ከ4 ሰዓት በታች ወይም 302ን ላልተጠየቁ የሚሉ ናቸው። ስለዚህ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ካርድ ኮልም ተሞልቶ የመጣው ቁጥር ኮድ «1» ወይም ኮድ «2» ብቻ መሆን አለበት። ከዚያም ከ4 ሰዓት በላይ ሰርተው ኮድ «2» የተሞላላቸው የሚከተሉትን ሁለት አምዶች ማለትም አምድ 306 እና አምድ307ን ሳይጠየቁ ወደ ዓምድ 308 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።በአምድ 301 ኮድ 2 በመሞላቱ ምክንያት አምድ 302 ከልተሞላ በአምድ 305 ኮድ 1 መሞላቱ መራጋጋጥ አለበት።

ዓምድ 306:- ሥራ እያለዎት ነበር ባለፋት 7 ቀናት በሥራ ላይ ያልተሰማሩት?

በመጀመሪያ ይህ ዓምድ ላይ መረጃ ተሞልቶ የሚመጣው በዓምድ 301 ኮድ 2 ለተሞላላቸው እና በዓምድ 301 ኮድ 1 የተሞላላቸው ቢሆንም፤ በአጠቃላይ በሳምንት ውስጥ የሠሩት የሥራ ሰዓት መጠን ከ4 ሰዓት በታች ለሆነ በዓምድ 305 ኮድ «1» ለተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት ብቻ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል ። ስለዚህ ከ4 ሰዓት በታች ለሠሩ እና ምንም ስራ ላልሠሩ የቤተሰብ አባላት ሥራ እያላቸው ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በሥራ ላይ ካልተሠማሩ አዎን የሚለው ከኮድ «1-3» ሲሞላ ነገር ግን ሥራ ሳይኖራቸው ከሆነ የለም የሚለው ኮድ «4» ሊሞላላቸው ይገባል። በመጨረሻም በዚህ ዓምድ የለም ብለው ኮድ «4» የተሞላላቸው ግለሰቦች እስከ ዓምድ 401 ድረስ ምንም መረጃ ሳይሞላላቸው በቀጥታ ወደ ዓምድ 401 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 307 - ባለፉት 7 ቀናት ሥራዎን ያልሰሩበት ዋና ምክንያት ምንድነው?

በዚህ ዓምድ መረጃ ተሞልቶ ሊመጣላቸው የሚገባ የቤተሰብ አባላት በዓምድ 306 ኮድ «1-3» የተሞላላቸው ማለትም ሥራ እያላቸው በሥራ ላይ ያልተሰማሩ ናቸው። ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ ከሥራ ሊያስቀሯቸው ይችላሉ ተብለው የሚገመቱ 5 አማራጭ መልሶች በዚህ ዓምድ ውስጥ ተዘርዝረዋል። ስለሆነም ምክንያትና በዓምድ የተሰጠው ከሥራ በሚገኘው ካርድ ኮልም የተሞላው ኮድ ትክክል መሆኑ መረጋገጥ ይኖርበታል። ከተዘረዘሩት የተለየ መልስ ተሰጥቶ ከሆነ ኮድ 6 ተሞልቶ መገለፁን ማየት ያሻል። የካርድ ኮልም ውስጥ ተሞልተው የመጡት ቁጥሮች ከ1-6 ውጭ መሆን የለባቸውም። በመጨረሻም በዚህ ዓምድ መረጃ የተሞላላቸው ግለሰቦች ሁሉም ቀጣዩን ዓምድ 308 መጠየቃቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 308 - 311 :- የሥራ ዓይነት፣ የድርጅት ዋና ምርት/ አገልግሎት፣ የቅጥር ሁኔታ/Employment Status/ እና የሥራ ቦታ

እነዚህ ዓምዶች የሚሞሉት በጥናቱ ሳምንት በአጠቃላይ የሠሩት የሥራ ሰዓት መጠን ቢያንስ 4 ሰዓት ለሆነ ማለትም በዓምድ 305 ኮድ «2» ለተሞላላቸው ግለሰቦች፣ ባለፉት 7 ቀናት ስራ እያላቸው ላልሰሩ እና ምንም እንኳን በጥናቱ ሳምንት በአጠቃላይ የሠሩት ሥራ ሰዓት መጠን ከ4 ሰዓት በታች ቢሆንም ሥራ እያላቸው ላልሠሩ ግለሰቦች ጭምር ነው። ስለዚህ በዓምድ 305 ኮድ 2 ወይም በዓምድ 306 ላይ ከኮድ1-3 የተሞላላቸው በዚህ ክፍል ከዓምድ308-320 ድረስ መረጃዎች ተሞልተውላቸው መምጣታቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 308: ባለፉት 7 ቀናት የሰሩት የዋነኛ ስራዎ ዓይነት ምንድነው ?

በጥናቱ ሳምንት ሥራ ላይ ለነበሩና ሥራ ኖሯቸው ነገር ግን በጥናቱ ሳምንት ሥራ ላይ ያልነበሩ ግለሰቦች (በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 ለተሞላላቸው) በዚህ ዓምድ የዋነኛ ሥራቸው ዓይነት ተሞልቶ መጥቷል። ለዚህ ዋነኛ የሥራ ዓይነት ተገቢ የሆነው የመለያ ኮድ "የሥራ ዓይነትና የድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ምደባና ኮድ ዝርዝር" ተብሎ ከተዘጋጀው መጽሐፍ በመውሰድ ኮዱ የተሞላ ቢሆንም የኤዲተሮች ዋና ሥራ የሚሆነው የኮዱን ትክክለኛነት ማረጋገጥ ነው። የዋነኛ የሥራ ዓይነት ከኮድ ዝርዝር መጽሐፍ ውስጥ መጣጣም ካልቻለ ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ በማሳየት ቢቻል ተቀራራቢ የሆነውን የሥራ ዓይነት ኮድ መመላት ያስፈልጋል። አንዳንድ ጊዜ በመስክ የተሞላው የሥራ ዓይነት ግልፅና በቀላሉ የማይነበብ ለመረዳትም አስቸጋሪ ከሆነ ኢዲተሩ በእርጋታና በትዕግስት መረጃ ስብሰቢው የሞላውን ማጣራት ይኖርበታል። ከዚህም በተጨማሪ ከሥራ ዓይነት ኮድ ዝርዝር ጋር ለማገናኘት ሲሞክር በቅድሚያ የተጠቀሰው የሥራ ዓይነት በየትኛው ዋና ክፍል እንደሆነ መለየት ከዚያም በዋና ክፍሉ ሥር ከተዘረዘሩት የሥራ ዓይነቶች ለየትኛው እንደሚቀርብ አመዛዝኖ ኮድ ማድረግ ያስፈልጋል። በመሆኑም ለመወሰን አስቸጋሪ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ በመጠራጠር ኮድ ከማድረግ መቆጠብና ተቆጣጣሪውን በማማከር ትክክለኛውን ኮድ መስጠት ይገባል። ስለዚህ በኮድ ዝርዝር ከተሰጠው የማይጣጣም ሆኖ ከተገኘ ከተቆጣጣሪውና ከአሰሪው ክፍል ጋር ተነጋግሮ አዲስ ኮድ መስጠት ሊያስፈልግ ይችላል።

ዓምድ 309:- ይህንን ሥራ የሚሰሩት የት ነው ?

በዚህ ጥያቄ አያሌ ሰዎች ሊሠሩበት ይችላሉ የተባሉት ዋና ዋና የሥራ ቦታዎች ከኮድ 00 እስከ 09 ድረስ የተሞላ ሲሆን፤ ከነዚህ ኮዶች ውጭ ከተሞላ ግን ስህተት ስለሆነ መስተካከል ይኖርበታል። በተመሳሳይ መልኩም ሌላ ተብሎ ኮድ 09 የተሰጠው ካለ ከ00-08 ካለው ውስጥ የሚካተት ከሆነ በዚሁ ኮድ እንዲካተት ማድረግ ያሻል።

ዓምድ 310 በዋነኝነት የሚሰሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ዓይነት ምንድነው?

በተመሳሳይ ሁኔታ በጥናቱ ሳምንት በሥራ ላይ ለነበሩና ሥራ ኖሯቸው በጥናቱ ሳምንት ሥራ ላይ ላልነበሩ ግለሰቦች በዚህ ዓምድ በዋነኝነት የሚሰሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ዓይነት /ኢንዱስትሪ/ ተሞልቶ መጥቷል። ለዚህ የኢንዱስትሪ ዓይነት ተገቢ የሆነው የመለያ ኮድ ከ" የሥራ ዓይነትና የድርጅት ዋና ምርት ወይም አገልግሎት ኮድ ዝርዝር" ተብሎ የተዘጋጀው መጽሐፍ በመውሰድ ኮድ ተሞልቷል።ኤዲተሩ ይህ ትክክል መሆኑን ማረጋገጥ ይጠበቅበታል። የኢንዱስትሪ ነገር ግን በመስክ ላይ የተሞላው የድርጅት ምርት/አገልግሎት ሳይሆን የድርጅቱ ስም ወይም ሌላ መግለጫ ሊሆን ይችላል። በዚህን ጊዜ ከተቆጣጣሪው ጋር በመመካከር የድርጅቱ ዋና ምርት/አገልግሎት ምን እንደሆነ ለማወቅ የተለያዩ ግንዛቤዎችንና ሁኔታዎችን በመውሰድ ለመመላት ይሞክራል።

ዓምድ 311 የዋነኛ ሥራዎ የቅጥር (Employment Status) ሁኔታ ምንድነው ?

ለዓምዱ የተሰጠው ክፍት ቦታ ተሞልቶ የመጣው የቅጥር ሁኔታ ከሥር በካርድ ኮለሙ ከተሞላው ኮድ ጋር መጣጣሙን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ከጥያቄው ሥር የተዘረዘሩት 12 አማራጭ መልሶች ከኮድ 01-12 ብቻ ስለሆኑ ከነዚህ ቁጥሮች ውጭ ሳይሞላ መምጣቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። እንዲሁም ከኮድ 08-12 የተሞላላቸው ግለሰቦች ተከታዮቹን ዓምዶች ሳይጠየቁ ወደ ዓምድ 318 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ሲገባ ኮድ 07 የተሞላላቸው ደግሞ ወደ ዓምድ 319 መሸጋገራቸውን ማጣራት ተገቢ ይሆናል። የአማራጭ መልሶች ዝርዝር መጠይቁ ላይ ከጥያቄው ሥር ቀርቦዋል።

ዓምድ 312:- የዋነኛ ሥራዎ የቅጥር ዓይነት ምንድነው?

ለዚህ ዓምድ አምስት አማራጭ ኮዶች (ከጥያቄው ሥር) ቀርቦዋል። ስለሆነም ከላይ የቅጥር ዓይነቶች፤ ከሥር በሚገኘው ካርድ ኮለም ደግሞ ተስማሚው ኮድ መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በተጨማሪም በካርድ ኮለሙ ውስጥ ተሞልተው የመጡት ኮዶች ከ1-5 ውጭ መሆን የለባቸውም።

ዓምድ 313-317:- /ከቅጥር ስራ የተገኘ ክፍያ/ በዓምድ 311 ከኮድ 01 - 06

ዓምድ 313- ለሥራዎ የሚከፈልዎት በገንዘብ ነው ወይስ በዓይነት?

በዚህ ዓምድ ጥያቄው የተጠየቀላቸው አላይ በዓምድ 311 ከኮድ 01-06 ለተሞላላቸው ስለሆነ ከነዚህ ኮዶች ውጭ (07-12) የተሞላላቸው ግን ይህንን ዓምድ አለመጠየቃቸውንና ከተጠየቁም በጥንቃቄ ታርሞ ተገቢው ኮድ እንዲሞላላቸው ማድረግ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ለዚህ ጥያቄ ለተሰጡት 3 አማራጭ መልሶች የተዘጋጁት 3 ኮዶች በመሆናቸው ከነዚህ ውጭ በተከታታይነት ተሞልተው ከመጡት ሌሎች መረጃዎች ጋር በማገናኘብ ከተቆጣጠረው ጋር በመሆን ማስተካከል ተገቢ ይሆናል። አማራጭ መልሶቹ ከጥያቄው ስር ስለተዘረዘሩ የተሞላውን ኮድ ተመሳሳይነትም ማገናኘብ ይገባል።

ዓምድ 314:- ለዋናው ሥራዎ የአከፋፈል ጊዜ እንዴት ነው ?

ይህ ጥያቄ ግለሰቦች በዓምድ 311 ከኮድ 01-06 ተሞልተው ከሆነ ብቻ ነው የሚጠየቁት ስለሆነም እነዚህ ግለሰቦች ብቻ መጠየቃቸው መረጋገጥ ይኖርበታል። ለዚህ ጥያቄ ለተሰጡት ሰባት አማራጭ መልሶች ከ1-7 ኮድ ተሰጥቶአቸው ከጥያቄው ስር ተዘርዝረዋል። ስለሆነም፣ በዓምዱ ስር በጽሁፍ የተገለፀው የአከፋፈል ጊዜና በካርድ ኮለሙ የተሞላው ኮድ መጣጣማቸው ይረጋገጣል። በመጨረሻም ከኮድ 5-7 የተሞላላቸው ቀጣዮቹን /ሁለት ጥያቄዎች ሳይጠየቁ ወደ ዓምድ 317 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።

ዓምድ 315:- በገለፁልኝ የአከፋፈል መሠረት ባለፈው ወር ለስንት የአከፋፈል ጊዜያት ሠርተዋል?

በዚህ ጥያቄ ግለሰቦች በዓምድ 311 ከኮድ 01-06 የተሞላላቸው ብቻ መጠየቃቸው ይረጋገጣል። ጥያቄው በዓምድ 314 በተገለፀው የአከፋፈል ጊዜ መሠረት ለምን ያህል ጊዜ እየተከፈላቸው መሥራታቸውን ተጠይቀው ተሞልቷል ። በዚህ መሠረት በዓምዱ ሦስት ካርድ ኮለም ተሰጥቷል። ስለሆነም በዓምድ 314 በየቀኑ ብለው ኮድ "2" የመለሱ በዚህ ዓምድ (በዓምድ 315) ላይ ከ30፣ በየሳምንቱ ኮድ "3" ለተሞላለት ደግሞ ከ4 እንዲሁም በየ15 ቀኑ ብሎ ኮድ "4" ለተሞላለት ከ2 አለመብለጡን በአትኩሮት ማየት ያስፈልጋል።

ዓምድ 316:- በዓምድ 314 በገለፁልኝ አከፋፈል መሠረት ለመጨረሻ ጊዜ ምን ያህል ተከፈልዎት?

ይህ ጥያቄ ግለሰቦች በዓምድ 314 ለገለፁት የአከፋፈል ሁኔታ በመጨረሻው ክፍያቸው ያገኙት የብር መጠን ተሞልቶ መጥቷል። ለዚህም አራት ካርድ ኮለሞች የተዘጋጁ ስለሆነ በዚሁ መግፈያ በተዘጋጁት ካርድ ኮለሞች ቁጥሮች ከቀኝ ወደ ግራ መሞላቱን ማረጋገጥ ወሳኝ ነው። ይህም ማለት የብሩ መጠን በካርድ ኮለሙ ሲፃፍ መጀመር የሚኖርበት ከቀኝ ይሆናል። ስለዚህ "30 ብር" ያለ መልስ ሰጪ ብሩ በዓምዱ ሲሰፍር "0" "0" "3" "0" መሆን ይኖርበታል። እዚህ ላይ ከብር "9997" እና በላይ ለሚከፈላቸው "9997" ብቻ መሞላት ይኖርበታል።

ዓምድ 317:- በዋነኛነት ለሰሩት ሥራ ባለፈው አንድ ወር ውስጥ በጠቅላላው ምን ያህል ተከፈለዎት ?

ይህ ጥያቄ የመልስ ሰጪዎቹ ከቅጥር ሥራ የተገኘ የወር ክፍያ መጠን የተጠየቀበት ሲሆን በዓምድ 316 ከተሞላው ጋር ሊነፃፀር ይችላል። ይኸውም የአከፋፈል ጊዜው በሃምሳት/አስራ አምስት ቀን የሆነ ሠራተኛ/ቅጥረኛ በዓምድ 316 ያስመዘገበው የገንዘብ መጠን ከዓምድ 317 ማነስ ወይም እኩል መሆን ይጠበቅበታል። ነገር ግን በተመሳሳይ መልኩም በካርድ ኮለሙ ውስጥ የቁጥሮቹ አፃፃፍ ከላይ በተገለፀው መሠረት ከቀኝ በመጀመር ይሆናል። የወር ገቢያቸው ከብር "9997" እና በላይ ለሆነ የሚሳፈው ይኸው "9997" ይሆናል።

ዓምድ 318:- ድርጅቱ/የሥራ መስኩ/

በግል የግብርና ሥራ ላይ ለተሠማሩ ግለሰቦች እና በቤት ሠራተኝነትተቀጥረው ለሚያገለግሉ ተሞልተው የመጡት መረጃዎች በሙሉ ኮድ 1 ማለትም አዎን የሚል መልስ እንደተሞላላቸው ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በተጨማሪም እነዚህ ዓምዶች ተሞልተው መምጣት የሚገባቸው ለሁሉም ግለሰቦች ሳይሆን በዓምድ 311 የቅጥር ሁኔታዎች ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 ወይም 12 ለሆኑ ብቻ ነው። በመሆኑም ከእነዚህ ግለሰቦች ውጭ ለሌሎችም መረጃ ተሞልቶ ከመጣ ስህተት ስለሆነ ለማመልከተው ተቆጣጣሪ በማሳየት መረጃውን መሰረዝ ያስፈልጋል።

A. አሥር ወይም በላይ የሥራው ተከፋይ ሠራተኞች አሉት?

በዚህ ዓምድ ለቀረበው ጥያቄ 3 አማራጭ መልሶች ተሰጥተዋል። ስለሆነም በካርድ ኮለሙ ተሞልተው የመጡት ኮዶች ኮድ «1» ማለት «10ና በላይ» ወይም ኮድ «2» ማለትም ከ10 በታች ወይም የለም የሚሉት ወይም ኮድ 3 ማለትም አላውቅም መሆን አለባቸው። በተጨማሪም ከላይ ለተጻፉት ቃላት ከሥር በካርድ ኮለሙ የተሞሉት ኮዶች ተገቢ መሆናቸውን ማገናዘብ ያሻል።

B. የተሟላ የሒሳብ መዝገብ አለው?

በዚህ ዓምድ ለቀረበው ጥያቄ 3 አማራጭ መልሶች ቀርበዋል። ስለዚህ በካርድ ኮለም ተሞልተው የመጡት ቁጥሮች ከኮድ 1፣ 2 ወይም 3 ውጭ አለሆናቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

C. ፈቃድ አለው ?

ለጥያቄውም የቀረቡት አማራጭ መልሶች 3 ብቻ ስለሆኑ ከእነዚህ ኮዶች ማለትም ኮድ 1፣ 2 ወይም 3 ውጭ በካርድ ኮለሙ አለመሞላቱን ማረጋገጥ ተገቢ ነው።

ዓምድ 319:- ሥራ ላይ ለነበሩ

ባለፈው ሳምንት ተጨማሪ ሰዓት ለመሥራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት? /ከ4 ሰዓት በላይ ለሰሩ- በዓምድ 305 ኮድ 2 ለተሞላላቸው/

ሥራ ላይ ላልነበሩ

ባለፈው ሳምንት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት? /ሥራ እያላቸው ላልሰሩ-/ በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 ለተሞላላቸው/

ይህ ጥያቄ በዓምድ 305 ኮድ 2 ለተሞላላቸው እና በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 ለተሞላላቸው ሁሉ ይጠየቅላቸዋል። በተጨማሪም ለጥያቄው የተሰጡት አማራጭ መልሶች አዎን ኮድ 1 እና የለም፣ ኮድ 2 ስለሆኑ ከነዚህ ቁጥሮች ውጭ ሌላ አለመሞላቱን መታየት አለበት። በተመሳሳይ መልኩም ኮድ 1 የተሞላላቸው ቀጣዩን ጥያቄ ሲጠየቁ ኮድ 2 የተሞላላቸው ከሆነ ወደ ክፍል 5 ይሸጋገራሉ። ይህንንም ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 320 ተጨማሪውን ሰዓት በምን ዓይነት ሥራ መስማራት ይፈልጉ ነበር?

በዚህ ዓምድ መረጃ ተሞልቶ ሊመጣላቸው የሚገባ ግለሰቦች ዓምድ 319 አዎን ብለው ኮድ «1» የተሞላላቸው ብቻ ናቸው። ስለሆነም በዓምድ 319 ኮድ «2» የተሞላላቸው በዚህ ዓምድ ላይ መረጃ ተሞልቶላቸው ከመጣ ስህተት ሊሆን፣ ስለሚችል ለሚመለከተው ተቆጣጣሪ በማሳየት መረጃውን መሰረዝ ያስፈልጋል። የቀረቡት (ከጥያቄው ሥር) አማራጭ መልሶችም 3 ብቻ ስለሆኑ በካርድ ኮለ ሙ ተሞልተው የመጡት ቁጥሮች ከ1-3 ውጭ መሆን እንደሌለበትና በተጨማሪም በዓምዱ ክፍት ቦታ ለተጻፉት ቃላት ከሥር የተሞሉት ኮዶች ተገቢ መሆናቸውን ማገናዘብ ይገባል።

ክፍል 4:- ሥራ አጥነትና የሥራ አጦች ባህሪ

ዓምድ 202:- ሙሉ ስም:- እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ሙሉ ስም ከገጽ 1 ዓምድ 11 በትክክል መወራረሱን ማገናዘብ ይገባል።

ዓምድ 201:- የመሥመር ቁጥር:- ቀድሞ የተሞላ ስለሆነ ምንም አይነትም።

ዓምድ 401 - 410:- ሥራ አጥነት

ዓምድ 401- ባለፉት 3 ወራት ሥራ ለማግኘት ወይም የግል ሥራ ለመጀመር ጥረት አድርገው ነበር?

በመጀመሪያ በዚህ ዓምድ ላይ መረጃ የሚሞላላቸው በክፍል 3 ዓምድ 306 ላይ የለም መልሰው ኮድ «4» ለተሞላላቸው ግለሰቦች መሆኑን ጠንቅቆ መረዳት ያስፈልጋል። ለሌሎች ግለሰቦች ግን ካርድ ኮላሞቹ በሠረዝ «-» ይታለፋሉ።

ለዚህ ዓምድ የቀረቡት አማራጮች አዎን ብለው ለመለስ ኮድ «1» እና የለም ላሉ ኮድ «2» ስለሆኑ በተገቢው ካርድ ኮላም ከሁለቱ ኮዶች አንደኛው ብቻ መሞላቱን ማረጋገጥ ይገባል። ከዚያም የለም ብለው ኮድ «2» የተሞላላቸው ዓምድ 402ን ተሻግረው ወደ ዓምድ 403 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 402:- ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ምን ጥረት አደረጉ?

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 401 ኮድ «1» ለተሞላላቸው ማለትም ሥራ ለማግኘት ጥረት አድርጌ ነበር ላሉ ግለሰቦች ብቻ ነው። ከዓምዱ ግርጌም 8 አማራጭ መልስ ሊሆኑ የሚችሉ ኮዶች ቀርበዋል። ስለዚህ ከላይ ባለው ክፍት ቦታ ግለሰቡ ያደረጉት ጥረት ከሥር ባለው ካርድ ኮላም ደግሞ ተገቢው ኮድ ተሞልቶ መምጣቱን ማረጋገጥ ተገቢ ነው። ከዚያም በዚህ ዓምድ ላይ መረጃ የተሞላላቸው ግለሰቦች ሁሉም ወደ ዓምድ 401 ማለፋቸውን ማረጋገጥ ያሻል።

ዓምድ 403:- ለምንድነው ሥራ ለመሥራት ወይም ለማግኘት ጥረት ያላደረጉ ?

በመጀመሪያ ይህ ዓምድ የሚሞላላቸው በዓምድ 401 ኮድ 2 ለተሞላላቸው ማለትም ሥራ ለማግኘት ምንም ጥረት ላላደረጉ ግለሰቦች ብቻ ነው። ሥራ ለመሥራት ወይም ለማግኘት ጥረት ያላደረጉ በት ምክንያት በዓምዱ ግርጌ ከተዘረዘሩት 14 አማራጭ መልሶች ውስጥ አንዱ በዓምዱ ሥር መሞላቱንና ተገቢው ኮድ ደግሞ በካርድ ኮላሞቹ መሞላቱን ማረጋገጥ ያሻል። የተሰጡት ኮዶች ከ01 - 14 ስለሆኑ በካርድ ኮላሞቹ ተሞልተው የመጡት ቁጥሮች ከዚህ ውጭ አለመሆናቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 404:- በሚቀጥለው 1 ወር ውስጥ ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ቢያገኙ ይሰራሉ?

ለዚህ ጥያቄ አዎን ብለው የመለሱ ግለሰቦች ኮድ «1» የለም ብለው ለመለሱ ደግሞ ኮድ «2» እንደተሞላላቸው በተጨማሪም በካርድ ኮለም ውስጥ መታየት የሚገባቸው ቁጥሮችም ከነዚህ ውጭ እንዳልሆኑ ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ከዚያም የለም ብለው መልሰው ኮድ «2» የተሞላላቸው ተከታዩን ዓምድ 405ን ዘለው ወደ ዓምድ 406 መሻገራቸውን ማየት ያስፈልጋል።

ዓምድ 405:- በአቅምዎ ተቀጥረው ሊሰሩት የሚችሉት ስራ ቢገኝልዎት ወይም በግል ሥራ ለመስማራት አስፈላጊ ነገሮች ቢሟሉ ስራ ለመጀመር ዝግጁ ነዎት? ከሆነ የት?

በዚህ ዓምድ ለቀረበው ጥያቄ 6 አማራጭ ሊሆኑ የሚችሉ መልሶች ከኮድ 1 - 6 የተሰጡ ስለሆነ በካርድ ኮለሙ ተሞልቶ የመጣው ኮድም ከነዚህ ቁጥሮች ውጭ አለመሆኑን ማረጋገጥ ተገቢ ነው። ከዚያም ኮድ 2፣ 3፣ 4፣ 5 ወይም ኮድ 6 የተሞላላቸው ግለሰቦች ተከታዮቹን አንድ ዓምድ ዘለው ወደ ዓምድ 407 መሻገራቸውን ማየት ይገባል።

ዓምድ 406:- ለምንድነው ሥራ ቢያገኙ የማይሰሩት?

በዓምድ 405 ላይ ሥራ ቢገኝላቸው ለመሥራት ዝግጁ አይደሉም ብለው ኮድ 1 የተሞላላቸው ግለሰቦች በሙሉ በዚህ ዓምድ ለምን ሥራ ቢያገኙ እንደማይሠሩ በዓምዱ ሥር ከተዘረዘሩት አማራጮች አንዱን ዋነኛው ምክንያት ይሞላል። ከተዘረዘሩት 8 አማራጭ መልሶች ውስጥ አንዱ በዓምዱ ሥር ተጽፎ ተገቢው ኮድ ደግሞ ከሥር ባለው ካርድ ኮለም ላይ መሞላት አለበት። ስለዚህ ካርድ ኮለሙ ውስጥ ተሞልቶ የመጣው ቁጥር ከ0-8 ካሉት ውጭ አለመሆኑና ኮዱም ለምክንያድ ተገቢው መሆኑን ማረጋገጥ ያሻል። ከዚያም ከኮድ 0-8 የተሞላላቸው በሙሉ ወደ ዓምድ 501 መተላለፋቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 407:- የሚፈልጉት ሥራ ምን ዓይነት ነው?

በመጀመሪያ ይህ ዓምድ ተሞልቶ የመጣው በዓምድ 405 ላይ ከኮድ 2-6 የተሞላላቸው ግለሰቦች ብቻ መሆኑን ማግኘቱ ያስፈልጋል። በዓምዱም ተሞልቶ የመጣው መረጃ ከጥያቄው ሥር ከተዘረዘሩት 5 አማራጭ መልሶች ውጭ አለመሆኑንና ለመልሱም ተገቢው ኮድ በኮድ መመያ ቦታው ላይ ተሞልቶ መምጣቱን ማየት ያስፈልጋል። ከዚያም ከኮድ 2-5 የተሞላላቸው በሙሉ ተከታዩን ዓምድ ዘለው ወደ ዓምድ 409 መሻገራቸውን ማረጋገጥ ይገባል።

ዓምድ 408:- የግል ሥራ /የራስን ድርጅት ለማቋቋም የገጠሞት/የሚገጥሞት ችግር አለ? ፣ ካለ ምንድነው?

ይህ ዓምድ የሚሞላላቸው በዓምድ 407 ላይ ኮድ 1 የተሞላላቸው ማለትም የራሴን ድርጅት ማቋቋም እፈልጋለሁ ላሉ ግለሰቦች ብቻ ነው። የገጠሟቸው ወይም ሊገጥሟቸው ይችላሉ ተብሎ የሚገመቱ ችግሮች ከመጠይቁ ግርጌ ከኮድ 00-10 የተዘረዘሩ ስለሆነ ከነዚህ ምክንያቶች ውስጥ አንዱን ዋነኛው ከላይ ባለው ክፍት ቦታ ላይ ተሞልቶ መምጣቱንና ተገቢው ኮድም ከሥር ባለው ካርድ ኮለም ውስጥ ተሞልቶ መምጣቱን ማግኘቱ ያሻል። ተሞልተው የመጡት ኮዶች ከ00-10 ካሉት ውጭ አለመሆኑን በጥንቃቄ ማየት ይገባል።

ጥያቄ 409: ከዚህ በፊት በቅጥር ወይም በግል ሥራ ሠርተው ያውቃሉ ?

ሥራ አጥ የሆኑ ግለሰቦች ከዚህ በፊት በቅጥር ወይም በግል ሥራ ሠርተው ያወቁ እንደሆነ በዚህ ጥያቄ ይጠየቃሉ። ከዚህ በፊት በቅጥር ሥራ ተሠማርተው ለሚያውቁ አዎን በቅጥር ኮድ 2 ፣ አዎን ለቤተሰብ ኮድ 3 ወይም አዎን በግል ሥራ ኮድ 4 ፣ በቅጥር ወይም በግል ሥራ ተሠማርተው ለሚያውቁ ደግሞ የለም የሚለው ኮድ 1 ተሞልተው መምጣት አለባቸው። ከኮድ 1-4 ውጪ ተሞልቶ መምጣት የለበትም።

ጥያቄ 410- ለምን ያህል ወራት ያለ ሥራ ቆይተዋል?/በወራት ይገለፅ/

በዚህ ጥያቄ ሥራ አጥ የሆኑ ግለሰቦች በሙሉ ለምን ያህል ወራት ያለ ሥራ እንደቆዩ የሚጠየቁበት ሲሆን መረጃው በሙሉ ወራት ተሞልቶ መምጣቱን ማየት ተገቢ ነው። በካርድ ኮለሙ የተሞላው ቁጥር ከ97 በላይ ከሆነ ተሠርዞ ኮድ «97» ይደረጋል። እንዲሁም በመጀመሪያው ንዑስ ጥያቄ ምንም ሳይሞላ በሁለተኛው ንዑስ ጥያቄ ብቻ ተሞልቶ ከመጣ የመጀመሪያው ንዑስ ጥያቄ ላይ 0 መፃፍ ያስፈልጋል።

ክፍል 5 : ያለፉት 6 ወራት የሥራ ሁኔታ

9ምድ 501:- ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በከፍተኛ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም ለቤተሰብዎ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ተሰማርተው ነበር?

ለዚህ ጥያቄ እንደ አማራጭ የተሰጡት መልሶች "አዎን" እና "የለም" ሲሆኑ በዚህ መሠረት በዓምዱ ስር ስራ ሠርተው ለነበሩ የሠሩት የሥራ ዝርዝር ከተፃፈ በካርድ ኮለሙ ኮድ 1 መፃፉንና ቀጣዩን ዓምድ 502 ሳይጠየቁ ወደ ዓምድ 503 መተላለፋቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ይሆናል። ይህ ሁሉ ከተረጋገጠ በኋላ "የለም" ብለው ኮድ 2 የተሞላላቸው ቀጣዩን ዓምድ 502 መጠያቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ይሆናል።

9ምድ 502 ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ምርታማ ሥራ ለመስራት ዝግጁ ነበሩ ?

ይህን አምድ የሚጠየቁት በአምድ 501 ኮድ 2 የተሞላላቸው መሆናቸውን መራጋጋጥ ያሻል። ለዚህ ጥያቄ እንደ አማራጭ የተሰጡት መልሶች አዎን እና የለም ሲሆኑ፣ በዚህ መሠረት በዓምድ ስር ስራ ለመስራት ዝግጁ የነበሩት አዎን ብሎ ኮድ 1 መሞላቱንና የለም ያሉት ደግሞ ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

9ምድ 503: ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት በሥራ ላይ ነበሩ ?

ይህ ጥያቄ ተጠያቂዎች ባለፉት 6 ወራት ምን ያህል ሳምንታት በሥራ ላይ እንደነበሩ ለማወቅ በሳምንታት ተከፋፍሎ ተጠይቋል። ስለሆነም በእያንዳንዱ ወር አንፃር "ሥራ ላይ" የነበሩበት ጊዜ ተጠይቆላቸው በዚህ ዓምድ ተሞልቷል። እናም ይህ ዓምድ እና ቀጣይ ሁለት ዓምዶች ላይ የተሞላው የሳምንታት ብዛት ተደምረው ከ24 የማይበልጡ/የማያንሱ መሆናቸው መጣራት አለበት።

9ምድ 504: ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ሥራ አጥ ነበሩ?

በዚህ ዓምድ ተጠያቂዎች ባለፉት 6 ወራት ለምን ያህል ሳምንታት ያለሥራ ሆነው ስራ ለመስራት ዝግጁ እንደነበሩ ተጠይቀዋል። እነዚህ ግለሰቦች በዓምድ 502 ላይ ኮድ 1 የተሞላላቸው መሆኑን ማጣራት ያስፈልጋል። በተጨማሪም በዓምድ 410 ከተሞላው የወራት ጊዜ ጋር የሚጣጣም መሆኑን ማየት ያሻል። ለምሳሌ በዓምድ 410 ላይ አንድ ግለሰብ ለ6 ወራት ያህል ያለስራ እንደቆየ የተሞላለት ከሆነ በዚህም ዓምድ ላይ የግድ 24 ሳምንታት መሞላት ይገባዋል። ካልሆነ ግን ስህተት ስለሆነ ተጨማሪ ማነፃፀር የሚያስፈልጋቸውን ዓምዶች በማየት ማረም ስለሚገባ ከተቆጣጠረው ጋር በመሆን መፍትሔ መሻት ይገባል። በሌላ መልኩ ደግሞ በዓምድ 502 ኮድ 2 ተሞልቶ በዓምድ 505 ደግሞ 24 የተሞላ ከሆነ ይህ ዓምድ በ --- /ሠረዝ የሚታለፉ ይሆናል።

ዓምድ 505:- ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ሥራ ለመሥራት አልቻሉም /ዝግጁ አልነበሩም?

ግለሰቦች ለዚህ ጥያቄ የመለሱት የሳምንታት ብዛት በዓምድ 503 እና 504 ከተሞላው ጋር ተደምሮ 24 መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ይህ ሆኖ ካልተገኘ ከሶስቱ ዓምዶች በአንዱ ብቻ ችግሩ ተከስቶ ሊሆን ስለሚችል ሌሎች ዓምዶች ጋር በማዛመድ ለማረም የሚቻል ከሆነ ከተቆጣጣሪው ጋር በመሆን ለማየት መሞከር ያስፈልጋል።

ዓምድ 506:- መረጃ ሰብሳቢ በዓምድ 505 ያለውን ጠቅላላ የሳምንታት ድምር በማየት ማረጋገጥ

በዚህ ዓምድ ላይ መረጃ ሰብሳቢው በዓምድ 505 የተሞላውን የሳምንታት ብዛት በማየት ያረጋገጠ ሲሆን፣ በዓምዱ /505/ የተሞላው 12 ሳምንታትና በላይ ከሆነ ኮድ 1 እና ከ12 ሳምንታት በታች ከሆነ ደግሞ ኮድ 2 የተሞላ መሆኑንና ጥያቄው መብቃቱን ማየት ያሻል።

ዓምድ 507 ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ሥራ ያልሰሩበት ወይም ለመስራት ዝግጁ ያልነበሩበት ምክንያት ምንድን ነበር ?

ይህ ዓምድ ለመልስ ሰጪዎች ስራ ያልሰሩበትን ምክንያት ከተሰጡት አማራጮች ከ1-8 የመለሱ ሲሆን ከነዚህ ቁጥሮች/ኮዶች/ ውጭ ሌላ ከተሞላ መስተካከል ያስፈልገዋል። በመሆኑም ሥራ ያልሠሩበት ዋነኛ ምክንያት በዓምዱ በተሰጠው ክፍት ቦታ ተገልጾ ተገቢው ኮድ ደግሞ ከስር ባለው ካርድ ኮለም ተሞልቶ መምጣቱን ማረጋገጥ ይገባል።